

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«ΣΠΟΔ Απριλίου: Περαιτέρω υποχώρηση εν μέσω διεθνών πιέσεων και αναταράξεων»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Ο Δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμψής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή, τα σημεία μεταστροφής της κυπριακής οικονομικής δραστηριότητας. Ο ΣΠΟΔ της Κύπρου αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών της κυπριακής οικονομικής δραστηριότητας, των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή (€) του αργού πετρελαίου Brent, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο και την ζώνη του ευρώ, τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο, η αξία των συναλλαγών με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένος με βάση τη θερμοκρασία.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου, ο οποίος κατασκευάζεται και εκτιμάται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, επιδεινώθηκε περαιτέρω τον Απρίλιο του 2026, σημειώνοντας ετήσια μείωση 1,72%, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία. Η μείωση αυτή ακολουθεί την οριακή ετήσια υποχώρηση που σημειώθηκε τον Μάρτιο του 2026, μετά την ετήσια αύξηση 0,82% που είχε καταγραφεί τον Φεβρουάριο.

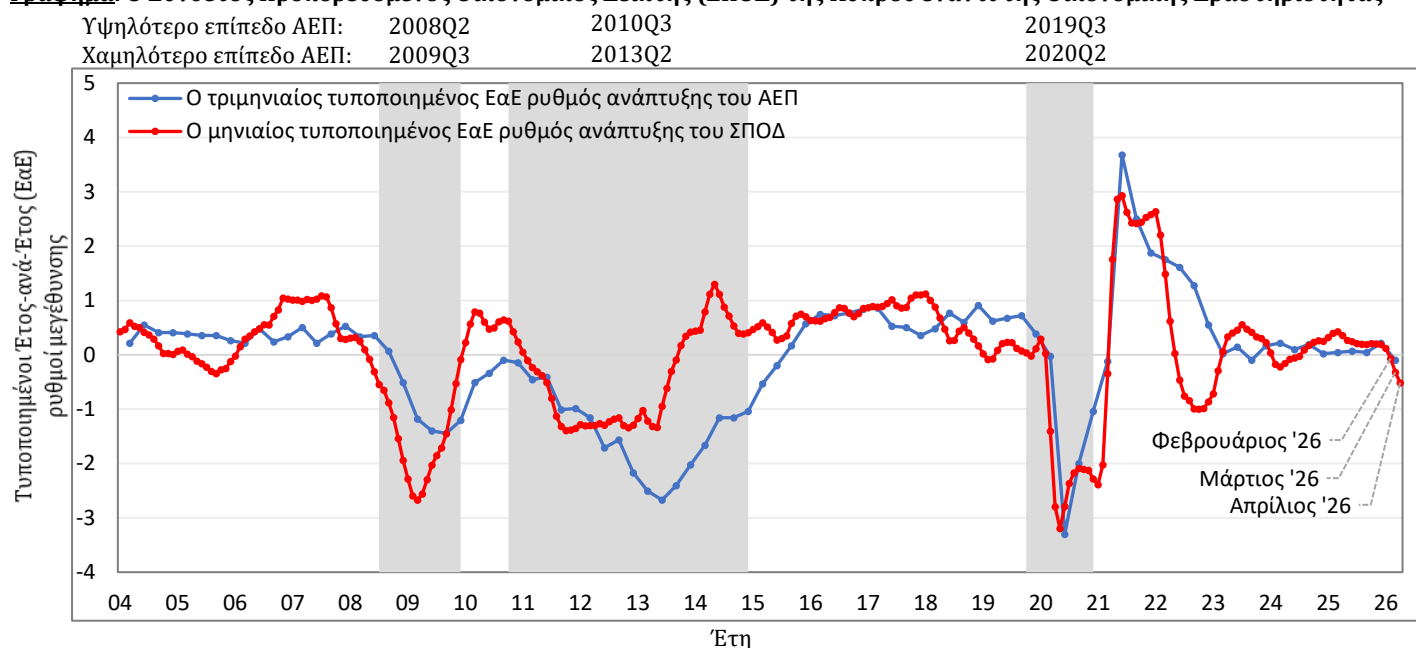
Η περαιτέρω επιδείνωση του ΣΠΟΔ τον Απρίλιο του 2026 αντανακλά κυρίως τις δυσμενείς εξελίξεις σε συνιστώσες του Δείκτη, σε ένα περιβάλλον αυξημένων γεωπολιτικών και εξωτερικών οικονομικών πιέσεων. Αναλυτικότερα, το οικονομικό κλίμα στη ζώνη του ευρώ και, ιδιαίτερα, στην Κύπρο επιδεινώθηκε τον Απρίλιο του 2026 σε σχέση με τον Απρίλιο του 2025, οδηγώντας σε ετήσια μείωση του σταθμισμένου Δείκτη Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ). Παράλληλα, η τιμή του αργού πετρελαίου Brent κατέγραψε μεγαλύτερη ετήσια αύξηση τον Απρίλιο, μετά την ετήσια άνοδο που είχε ήδη σημειωθεί τον Μάρτιο. Αρνητική ήταν επίσης η συμβολή των τουριστικών αφίξεων, οι οποίες επηρεάστηκαν από τις ακυρώσεις πτήσεων και τις πιθανές ελλείψεις καυσίμων, καταγράφοντας σημαντική ετήσια μείωση τον Απρίλιο. Αντίθετα, θετικά στον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ συνέβαλαν ο –προσαρμοσμένος ως προς τη θερμοκρασία– όγκος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες, και ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων.

Συνολικά, η ετήσια μείωση του ΣΠΟΔ τον Απρίλιο υποδηλώνει εξασθένηση της αναπτυξιακής δυναμικής της κυπριακής οικονομίας σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο, σε ένα περιβάλλον αυξημένων γεωπολιτικών εντάσεων και εντεινόμενων εξωτερικών οικονομικών πιέσεων. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία του ΣΠΟΔ, ανατρέξτε στην ιστοσελίδα του [ΣΠΟΔ](#).

Σημειώσεις

1. Ο ΣΠΟΔ εκτιμήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των [Aruoba, Diebold και Scotti \(2009\)](#) και τη σχετική μεθοδολογία προσαρμογής της πανδημίας COVID-19.
2. Ο εκτιμώμενος ΣΠΟΔ Απριλίου βασίζεται σε διαθέσιμα εβδομαδιαία στοιχεία για την τιμή του αργού πετρελαίου Brent και τον όγκο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και σε διαθέσιμα μηνιαία στοιχεία για τον ΔΟΚ στη ζώνη του ευρώ και στην Κύπρο, τις τουριστικές αφίξεις και τα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων. Στην εκτίμηση ενσωματώθηκαν επίσης προκαταρκτικά στοιχεία για το λιανικό εμπόριο και τις συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας



Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο Έτος-ανά-Έτος (ΕαΕ) τριμηνιαίος ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του ΕαΕ μηνιαίου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφιστάμενων υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.

Ερευνητική Ομάδα: Έλενα Ανδρέου (email: elena.andreou@ucy.ac.cy), Γιώργος Συρίχας (email: syrichas.george@ucy.ac.cy), και Μάγδα Τοφινή (email: tofini.magdalini@ucy.ac.cy).